

TIEDOTE: Vuoden Ympäristörakenne 2025 voittaja ja kunniainnointi
Julkaisu embargona ePressi: 10.2.2025, julkaisuvapaa 11.2. klo 22.00

Pidemmälle tulevaisuuteen katsova suunnittelu ja toteutus – KAPA, Raitiolinja 13 Kalasatamasta Pasilaan on Vuoden Ympäristörakenne 2025 -kilpailun voittaja

KAPA, Raitiolinja 13 Kalasatamasta Pasilaan on voittanut Vuoden Ympäristörakenne 2025 -kilpailun. Palkinto myönnetään tunnustuksena ansiokkaasta rakennetun ympäristön suunnittelusta ja toteutuksesta. Kunniamaininnan sai tänä vuonna Kouvolassa oleva Käyrälammen alue.

Kalasatamasta Pasilaan hankkeen keskiössä oli raitiotien rakentaminen Nihdistä Kalasataman kautta Pasilaan sekä lukuisia hankkeeseen kytkeytyviä katu- ja viheralueita. 4,5 kilometriä pitkä poikittaisyhteys liitettiin olemassa olevaan joukkoliikenneverkkoon, varmistaen sujuvat yhteydet työmatkalaisille ja alueen asukkaille. Ennusteiden mukaan Kalasatamassa asuu vuonna 2040 noin 25 000 asukasta ja alueella käy töissä 10 000 ihmistä.

Raitiotien varrella katu ympäristön viihtyisyys, houkuttelevuus ja turvallisuus paranivat. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranivat myös merkittävästi. Lisäksi rakennettava raitiotie yhdistyy Nihdissä Kruunusillat-raitiotiehen, jonka on arvioitu valmistuvan vuonna 2027.

”Raitiotiehankeessa rakennetaan ensisijaisesti toimivaa kaupunkia. Tehtyjen ratkaisujen täytyy kestää aikaa ja mukautua myös tulevaisuuden tarpeisiin. Ryhmällämme oli alusta asti yhteinen ajattelutapa. Halusimme tuottaa kaupunkilaisille ja tilaajalle aitoa arvoa ja optimoida toteutuksen soveltamalla muun muassa lean-rakentamisen menetelmiä”, toteaa hankkeen suunnittelupäällikkönä toiminut **Jussi Borgenström**.

Hyvinvointia tuottavaa kaupunkisuunnittelua

Kestävät rakentamisen ratkaisut, luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja viihtyisän kaupunkiympäristön rakentaminen olivat Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen kantavia periaatteita. Esimerkiksi runsas ja monilajinen kasvillisuus muutti leveän Hermannin rantatien tunnelmaltaan viihtyisäksi ja kiinnostavaksi kaupunkitilaksi.

Vastuullisten toimenpiteiden toteutuminen vahvistettiin marraskuussa 2024 BREEAM Infrastructure -ympäristöluokituksella, jonka Kalasatamasta Pasilaan -hanke sai ensimmäisenä raitiotiehankeena Suomessa.

”Hanke mahdollisti tavanomaista projektia huomattavasti laajemman asiantuntijaosaamisen jakamisen, uudenlaisten mahdollisuuksien konkretisoinnin ja innovaatioiden syntyminen yli organisaatorajojen. Säännölliset yhteiset suunnittelutapaamiset kahden allianssiryhmän välillä takasi, että raitiotien kaupunkiympäristön laaja kokonaisuus toteutui yhtenäisillä ja

laadukkailla ratkaisuilla molempien allianssien osuuksilla", kaupunkimuotoilujohtaja **Pia Salmi**.

Vastuullisuus osana suunnittelua, toteutusta ja kunnossapitoa

Katuympäristöjen suunnittelussa vastuullisuus näkyy muun muassa kasvilajien kirjona ja kierrätettyjen materiaalien käyttönä.

Selkeät tavoitteet edistivät vastuullista suunnittelua ja rakentamista. Hankkeelle laadittiin kiertotalousmallit ja resurssiviisaan toiminnan periaatteet: purkumateriaaleista vähintään 50-80 % ohjattiin uudelleen rakentamiseen, PVC-muovin käyttöä vältettiin ja hankkeen tuotannossa käytettiin uusiutuvaa energiaa.

Toteutuksessa ja ylläpidossa panostettiin kestävyYTEEN ja vastuullisuuteen. Hankkeessa kierrätettiin maamassoja sekä käytettiin kierrätyskiviä ja alueelta kaadettuja puita maalahopuina. Vähähiilistä betonia käytettiin paalulaatoissa, joita rakennettiin heikkojen pohjaolosuhteiden vuoksi merkittävä määrä. Vastuullisuustyö todennettiin BREEAM-sertifioinnilla.

Kunnossapidolle uusi raitiotie tuo myös uudenlaisia tehtäviä, kuten pysäkkien viherkattojen hoitamisen. Linjan 13 kaikille raitiotiepysäkeille on tehty viherkatot, jotka lisäävät kaupunkivihreää ja tarjoavat paikkoja hyönteisille.

Kouvolaan Käyrälammen alueelle kunniainnointi

Tämän vuoden kilpailussa kunniainnoinnin saa Käyrälammen alue Kouvolaan. Alue on ollut suosittu ulkoilukohde jo 1900-luvun alkupuolelta saakka ja se on uudistettu Kouvolaan Kärkihankkeena 2020-2024. Hankkeessa osallistettiin monipuolisesti asiantuntijoita ja asukkaita. Alueelle rakennettiin esteetön ulkoilureitti, siihen liittyvä kevyen liikenteen silta ja uimaranta sekä Käyrälammenpuisto uudistettiin. Lopputuloksena on monipuolinen kohde, jossa kestävä ympäristörakentaminen on huomioitu ja alue on aiempaa huomattavasti saavutettavampi ulkoilukohde.

Tuomaristo halusi antaa kunniainnoinnin kohteelle laadukkaasta suunnittelusta ja toteutuksesta erilaisille käyttäjäryhmille ja erityisesti esteettömyyden huomioon ottamisesta jokaisella osa-alueella. Kohdetta pidettiin onnistuneena ja se houkuttelee vierailemaan pidemmän matkan päältä.

Korkeatasoinen kilpailu

Kilpailuun osallistui suuri joukko ehdokkaita, ja finaaliin valikoitui viisi poikkeuksellisen tasokasta kohdetta, joista jokaisella oli edellytykset voittoon. Koska kilpailussa ei ole erillisiä sarjoja eri mittakaavan kohteille, tuomaristo arvioi ehdokkaita monesta näkökulmasta, miten kohteet erottuvat toisistaan laadullisesti ja ilmentämiensä arvojen perusteella niiden koosta ja budjetista riippumatta.

Tuomariston mukaan voittajaksi valitussa KAPA, Raitiolinja 13 Kalasatamasta Pasilaan nousi esiin useita keskeisiä vahvuuksia. Kokonaisuutena raitiolinja nähtiin kunnianhimoisena hankkeena joka osa-alueella. Joukkoliikenne oli suunniteltu alusta alkaen osaksi jo olevaa kaupunkirakennetta sitä elävöittäen ja vihertäen. Raitiolinjaa kulkiessa ympäristöä seuraa mielellään.

”Raitiolinja on hieno esimerkki kokonaisuuksia yhdistävästä ja erilaisesta hankkeesta, joka näkyy myös hienosti kaupunkilaisten arjessa”, kuvailee tuomariston puheenjohtaja **Kaisa Koskelin** Maisemasuunnittelijat ry:stä.

Voittajakohteen tekijät:

Kohteen tilaajat: Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja Helsingin kaupunki

Projektipäällikkö Mikko Asikainen

Satu Talvio ja Niina Salojärvi vastuullisuus ja kaupunkiluonto

Tuomas Lautaniemi, Tomas Palmgren, kaupunkitilat

Kiertotalouden edistäminen, massakoordinaattori Mikko Suominen

Suunnittelu ja toteutus:

Läpi linjan menevät ratkaisut, jotka koskevat koko raitiotietä:

Kaupunkitilan suunnitteluvastaava Pia Salmi, WSP

Vastuullisuuden johtaminen: Elisa Lähde, WSP ja Eija Multanen Afry

Sörkan Spåra -allianssi Nihti – Hermannin rantatie

Urakoitsija Destia Oy: projektipäällikkö Janne Korkalainen

kaupunkiympäristön suunnittelijat: Janika Poltinoja, Laura Soosalu, Tuula Karhunen

WSP Finland Oy: projektipäällikkö Jussi Borgenström

kaupunkiympäristön suunnittelijat: Olivia Mahlio, Daniela Rosqvist, Johanna Petäjä, Sara

Caetano, Satu Niemelä-Prittinen, Elina Regårdh, Pia Kurki, Jari Aaltonen,

viherurakoitsija: VRJ: Marina Dolgorukovak, Jenni Salminen, Tuija Hakkarainen

Karaatti-allianssi Nylanderinpuisto – Länsi-Pasila

Urakoitsija GRK Suomi Oy: projektipäällikkö Jonna Tuomiranta, viherrakentaminen: Sari Rinne, Anu Virranniemi

AFRY Finland Oy: projektipäällikkö Pekka Saarinen, kaupunkiympäristön suunnittelijat: Hanna Ylitalo, Alina Juntunen, Lea Hettula, Ilkka Tiainen, Laura Eronen

Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä: Vallilanlaakson puiston suunnittelu Yrjö Ala-Heikkilä, Katja Orrainen, Elina Renkonen

Valmistumisvuosi: valmistunut 2024

Sijainti: Kohde sijoittuu välille Pasila – Kalasatama kulkien Vallilanlaakson kautta ja Hermannin rantatien suuntaisesti

Vuoden Ympäristörakenne -palkinto julkistettiin Viherpäivien ViherGaalassa 11.2.2026. Kilpailu on nostanut esille esimerkittäisiä ympäristökohteita jo vuodesta 1992. Kilpailun järjestävät ja palkinnon myöntävät Betoniteollisuus ry, Kivi ry ja Viherympäristöliitto ry. Järjestäjätahojen lisäksi kilpailun tuomaristoon kuuluvat edustajat Suomen Arkkitehtiliitosta, ympäristöministeriöstä, Suomen Maisema-arkkitehtiliitosta, Viher- ja ympäristörakentajat ry:stä, Maisemasuunnittelijat ry:stä sekä lehdistöstä. Lue lisää kilpailusta: <https://www.vyl.fi/vuodenymparistorakenne/>

Lisätiedot:

Taavi Forssell, Viherympäristöliitto
040 197 1273, taavi.forssell@vyl.fi

Sini Laine, Kivi Ry
050 330 1630, sini.laine@kivi.info

Antti Taivalkangas, Rakennustuoteteollisuus RTT Ry
050 432 3360, antti.taivalkangas@rt.fi

KAPA, Raitiolinja 13 Kalasatamasta Pasilaan

Pia Salmi, WSP
040 7206571, pia.salmi@wsp.com

Mikko Asikainen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
09 310 22492, mikko.asikainen@kaupunkiliikenne.fi

Käyrälammen alue, Kouvola

Liisa Mäkitalo, Kouvola kaupunki
040 489 9241, liisa.makitalo@kouvola.fi